

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/10/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

188/2012. (V. 23.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. június 24-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2012. május 23-án megtartott zárt hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. január 9-én a Testület ügyfélszolgálati irodáján személyes megjelenése alkalmával nyújtott be panaszt a vele szemben 2011. december 28-án történt rendőri intézkedés, mulasztás, illetve a tanúsított hangnem miatt. A panaszos 2012. január 5-én már jelezte a Testület felé, hogy szóban szeretne panaszt tenni. A Testület csak 2012. január 9. napján tudta személyesen meghallgatni, ezért a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (1) bekezdésében meghatározott nyolc napos határidőt megtartottnak tekintette.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

I.

A panaszos a Testület ügyfélszolgálati irodáján személyesen jelent meg, és az alábbiakat adta elő.

1) Volt felesége adataival régebben visszaélt egy bank, amivel kapcsolatban feljelentést is tettek, azt azonban elutasította a nyomozó hatóság.

A panaszos a nyomozó hatóság döntése miatt 2011. december 28-án elment a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságra. A neki felvilágosítást adó rendőr azonnal tudta, melyik ügyről van szó, és minősíthetetlen hangnemben beszélt a panaszossal. Közölte vele, hogy a meghatalmazása sem fogadható el.

A panaszos nem tudott hozzájutni olyan iratokhoz, amelyek őt érintik. A rendőrkapitányság épületében a panaszos mindvégig az előtérben tartózkodott, a rendőrkapitányság épületébe nem is léptették be. A panaszos összejátszást sejt. A panaszos 2011. december 29-én levelet is írt a rendőrségnek az ügygel kapcsolatban, amelyben iratok kiadását kérte, azonban még a tértivevény sem érkezett vissza.

2) A panaszos egy másik esetről is beszámolt a Testületnek. Elmondta, hogy feljelentést tettek volt feleségével a Soroksári Rendőrkapitányságon, ami alapján büntetőeljárás indult, majd a nyomozó hatóság felfüggesztette az eljárást, mivel az elkövető külföldön tartózkodott. A panaszos tudomása szerint a férfi körözés alatt állt.

2011. december 28-án a panaszos tudomást szerzett arról, hogy a bűncselekmény elkövetője K. városban tartózkodik, ezért felhívta a S. Rendőrőrsöt és kérte, hogy értesítsék a K.-i Rendőrkapitányságot, aminek intézkednie kellene. A S. Rendőrőrs 15 perces beszélgetést követően sem tudott segíteni, ezért a panaszos maga derítette ki a K.-i Rendőrkapitányság telefonszámát és kért intézkedést a bűnelkövetővel szemben. Elmondta, hogy a férfi a (volt) felesége k.-i lakásában tartózkodik. A rendőrkapitányság jelentése szerint a férfit azonban nem találták a helyszínen.

3) A panaszos személyes meghallgatása során úgy nyilatkozott, hozzájárul ahhoz, hogy a Testület a panasz kivizsgálása alapján hozott állásfoglalását – a személyazonosító adatoktól megfosztva – honlapján közzétegye, az ügynek – amennyiben a Testület állásfoglalásában azt állapítja meg, hogy a panaszban foglalt intézkedés vagy cselekmény a panaszos alapvető jogait nem vagy csak csekély mértékben sérti – az intézkedést foganatosító rendőri szervhez történő áttételéhez azonban nem járul hozzá.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője a panaszbeadvánnyal kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adta.

A panaszos volt feleségének feljelentése alapján a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságon büntetőeljárás folyt, amit 2011. december 21-én megszüntettek, és mellyel szemben a feljelentő 2011. december 29-én panasszal élt.

A büntetőüggyel kapcsolatban a panaszos személyesen megjelent a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságon, és az ügy r. zászlós előadóját kereste. A r. zászlós előadó éves rendes szabadságát töltötte, ezért a Gazdaságvédelmi Alosztály r. főhadnagy vezetője fogadta a panaszost a rendőrkapitányság előterében.

Az alosztályvezető bemutatkozott a panaszosnak, közölte vele nevét és rendfokozatát, valamint azt, hogy az ügy előadója jelenleg szabadságát tölti, így vele nem tud beszélni, és felajánlotta segítségét.

A panaszos megmutatta az alosztályvezetőnek a nyomozó hatóság 2011. december 21-én kelt nyomozást megszüntető határozatát.

A határozatban foglaltak alapján r. főhadnagy számára egyértelművé vált, hogy a panaszos a büntetőügyben semmilyen büntetőeljárási jogállással nem rendelkezik, amiről a neki feltett kérdésekre adott válaszából is meggyőződött. A panaszos elmondta, hogy másolatot szeretne kérni az ügy során a nyomozó hatóság megkeresése alapján az ügyben érintett banktól beszerzett iratokból. Számon kérte ugyanakkor, hogy a nyomozás ismételt elrendelése után a nyomozó hatóság semmit nem végzett, ugyanazt a megszüntető határozatot kapták kézhez, valamint azt is, hogy volt feleségét mint feljelentőt miért nem hallgatta ki a hatóság az ügyben tanúként.

A r. főhadnagy közölte a panaszossal, hogy – figyelemmel arra, hogy semmilyen jogállásban nem szerepel a nyomozó hatóság előtti eljárásban –, a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) értelmében nem kaphat másolatot sem az általa megjelölt, sem más bűnügyi iratról, valamint egyéb felvilágosítást, információt sem tud adni neki az ügyben. Egyúttal tájékoztatta a panaszost, hogy a feljelentő és a sértett panasszal élhet a nyomozó hatóság határozata ellen, melyben részletesen kifejtheti, hogy miért találja azt megalapozatlannak, és milyen egyéb nyomozási cselekmény elvégzését találja szükségesnek.

A panaszos a többszöri érthető részletes tájékoztatás ellenére sem kívánta ezeket a tényeket megérteni, továbbra is számonkérő, kioktató hangnemben beszélt az alosztályvezetővel. Ezt

követően – mivel az alosztályvezető részére a szükséges jogi felvilágosítást megadta, és mivel az általa kért kérdésnek a Be. alapján nem lehetett eleget tenni – elköszönt a panaszostól. A panaszos megjelenése kapcsán az alosztályvezető által készített feljegyzésben nem szerepel arra vonatkozó utalás, hogy a panaszos meghatalmazással érkezett a rendőrkapitányságra.

A kérdéses napon a rendőrkapitányság épületében a panaszos más személlyel telefonon, vagy személyesen nem beszélt. A panaszost a rendőrkapitányság épületébe beléptették.

A tájékoztató levél szerint továbbá a rendőrkapitányság épületében videokamera működik, azonban a jogszabályok szerint annak felvételét időközben már törölték.

A kapitányságvezető arról is tájékoztatást adott, hogy panaszos és volt felesége feljelentései alapján jelenleg nem folyik büntetőeljárás a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság mint nyomozó hatóság előtt.

2) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszos által is említett, a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának nyomozás megszüntetéséről szóló határozatát.

A határozat szerint a nyomozó hatóság a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 177/A. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és annak a) pontja szerint minősülő, jogosulatlan adatkezeléssel elkövetett személyes adattal visszaélés vétségének gyanúja miatt ismeretlen tettel szemben folytatott nyomozást a Be. 190. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján (mivel a cselekmény nem bűncselekmény) megszüntette.

A határozat indokolása azt tartalmazza, hogy a panaszos volt felesége feljelentést tett, amely szerint egy bank a 2007. június 22-én a panaszossal kötött hitelszerződés adatait felhasználta, illetve további személyes adatait jogosulatlan módon megszerezte annak érdekében, hogy egy megszűnt hitelszerződésből eredő igényeit a Pesti Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: PKKB) előtt érvényesítse. A nyomozás során megállapították, hogy a bank jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (a továbbiakban: KEKKH) felé kérelemmel élt a feljelentő személyes adatai megismerése érdekében.

A becsatolt dokumentumok alapján a KEKKH a kérelemnek helyt adott, és határozott a kérelem jogosságáról, ezáltal a kért információkat a kérelmező felé megadta. A beszerzett adatok alapján a feljelentő személyét tekintve sem a törvényi tényállásban szereplő jelentős érdeksérelem, sem pedig a jogosulatlan adatkezelés nem valósult meg, így bűncselekmény sem történt. A jogtalan hasznoszerzés tekintetében a PKKB előtt eljárás van folyamatban, mely a bank felé fennálló tartozás jogosságát vizsgálja.

A nyomozó hatóság 2011. március 17-én a nyomozást a Be. 190. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján (mivel a cselekmény nem bűncselekmény) megszüntette. A megszüntető

határozat ellen a feljelentő panasszal élt, aminek a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség helyt adott, és 2011. szeptember 7-én a megszüntető határozat hatályon kívül helyezéséről, egyben a nyomozás továbbfolytatásáról rendelkezett. A további nyomozás során a banktól beszerzett információk alapján megállapították, hogy a hiteligénylés elindításához hiteligénylő adatlap kitöltése szükséges, ami azonban csak szerződött gépjármű-kereskedők számára elérhető interaktív formában, akik azt kitöltés után elektronikus úton a bank részére eljuttatják. A bank ezen szerződések megkötésekor személyesen nem találkozik az ügyféllel. A nyomozó hatóság azt is megállapította, hogy ezen a hiteligénylő adatlapon szerepelnek a panaszos volt feleségének személyes adatai, amit a pénzintézet és a panaszos között a gépjármű megvásárlása céljából létrejött fogyasztási kölcsönszerződés igénylése céljából töltöttek ki. A nyomozó hatóság álláspontja szerint a panaszos volt feleségének személyes adataihoz jogszerűen jutott a bank, nem jogosulatlanul és a céltól eltérően, hanem követelés érvényesítése miatt használta fel, illetve kezelte, így a cselekmény nem bűncselekmény.

3) A BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság Gazdaságvédelmi Alosztályának vezetője feljegyzést készített arról, hogy a panaszos 2011. december 28-án megjelent személyesen a rendőrkapitányságon, és neki – az ügy előadója távollétében – milyen tartalmú felvilágosítást adott.

A feljegyzés jelen állásfoglalás II. rész 1) pontjában írtakkal megegyezően tartalmazza a történeteket.

4) A BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság be- és kilépők nyilvántartásában feltüntették, hogy a panaszos 2011. december 28-án a rendőrkapitányságon tartózkodott. Az épületben 14 óra 13 perc és 14 óra 32 perc között volt, vele a gazdaságvédelmi alosztályvezető beszélt (ügyeletes tiszt nem).

5) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszos volt feleségének 2011. december 29. napján kelt, másolat kiadása iránti kérelmét is, amelyben egyben vitatta a nyomozó hatóság nyomozást megszüntető határozatának jogszerűségét. A dokumentum részletes ismertetésétől – tekintettel arra, hogy a panaszbeadványban sérelmezett Rtv. szerinti rendőri intézkedéssel nem függ össze – a Testület az ügyben eltekint.

6) A BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza.

A panaszbeadványban említett személlyel szemben a panaszos volt felesége tett feljelentést csalás miatt, ami alapján büntetőeljárás indult. Miután a panaszos személyesen is tett bejelentést az elkövető feltételezett lakcíméről, megkeresték a K.-i Rendőrkapitányságot. Megkeresés iránt intézkedtek továbbá a T-Mobile, a Vodafone és a Telenor telefonszolgáltatók felé a bűnelkövető nevében lévő előfizetések és készülékek adataira vonatkozóan, illetve az Országos Egészségbiztosítási Pénztár részére is küldött a kijelölt nyomozó egy levelet, hogy az érintett igénybe vett-e valamilyen egészségügyi ellátást.

7) A BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője megkereste az Országos Rendőr-főkapitányság Közép-Magyarországi Gazdasági Ellátó Igazgatóság Információtechnológiai Osztályát, amelynek vezetője azt a tájékoztatást adta, hogy csak a kerületi rendőrkapitányságok 112-es és 140-es mellékeit rögzítik, a kerületekben levő rendőrőrsök ügyeleteinek hívásait nem, ezért a kérdéses ügyben felvétel nem készült.

8) S.-i Rendőrőrs Közbiztonsági Alosztályának r. törzsőrmestere volt az, aki a panaszbeadványban megjelölt napon telefonbeszélgetést folytatott a panaszossal.

A r. törzsőrmester jelentésében előadta, hogy 2011. december 28-án 8 órától 29-én 8 óráig ügyeleti szolgálatot teljesített. Emlékezete szerint december 28-án 11 óra körül a panaszos telefonon hívta a S.-i Rendőrőrsöt és elmondta, hogy tudomása van arról, hogy az általa megnevezett személy ellen a rendőrség körözést adott ki. A férfivel kapcsolatban tudja, hogy K. városban, volt felesége lakásán tartózkodik, ezért kérte az ügyeletest, hogy küldjön ki oda járőrt az elfogása érdekében.

Az ügyeletes közölte a panaszossal, hogy vegye fel a kapcsolatot a K.-i Rendőrkapitányság ügyeletével, mondja el az ottani ügyeletesnek a tudomása szerint körözött személy nevét, vélt tartózkodási helyét, és a k.-i rendőrök a bejelentését ellenőrizni fogják. A panaszos kérte, hogy az ügyeletes adja meg a K.-i Rendőrkapitányság telefonszámát. A r. törzsőrmester azt válaszolta, hogy a tudakozótól tudja elkérni a telefonszámot, mivel náluk az összes rendőrkapitányság telefonszáma nincs dokumentálva, ami van, az is csak belső BM számról hívható, de a panaszos azt nem tudja hívni.

A telefonbeszélgetés alatt az ügyeletes kérte a panaszost, hogy adja meg az említett személy személyi adatait, hogy a körözési nyilvántartóban ellenőrizni tudja, de róla semmilyen adattal nem rendelkezett. A r. törzsőrmester a Robotzsaru NEO rendszerében név alapján megtalálta, hogy a büntetőügy akkor egy r. főhadnagyrá volt kiszignálva, aki azonban aznap nem tartózkodott az épületben, így tőle nem tudott a r. törzsőrmester felvilágosítást kérni.

Az ügyeletes kérte azt is, hogy a panaszos adja meg a férfi hozzávetőleges életkorát, hogy a körözési nyilvántartóban ellenőrizni tudja az általa elmondottakat. Ily módon ellenőrizni tudta, hogy a rendőrség valóban adott ki személykörüzést. Ezt követően az ügyeletes közölte a panaszossal, hogy ő is értesíti a k.-i rendőröket, de hívja fel a panaszos is a K.-i Rendőrkapitányságot és mondja el az ottani ügyeletesnek is azt, amit a beszélgetés során elmondott a címmel a kapcsolatban.

A telefonbeszélgetést követően a r. törzsőrmester az ügyeleten található telefonos jegyzékben még egyszer megpróbálta megkeresni a K.-i Rendőrkapitányság telefonszámát, ami azonban abban nem szerepelt. A 09-es BM tudakozótól kérte el a k.-i ügyelet mellékét, és felvette a kapcsolatot az ottani r. őrnagy ügyeletessel, közölte vele a telefonhívás okát. A K.-i Rendőrkapitányság ügyeletes elmondta, hogy már ő is beszélt a panaszossal, aki elmagyarázta a körözött személy vélt tartózkodási helyét, de a körözési nyilvántartóban nem

találta a személyt. A r. törzsőrmester ekkor tájékoztatta a r. őrnagyot a körözött személyről, és személyi adatairól.

A r. őrnagy közölte, hogy a r. törzsőrmester által megadott adatok alapján ki tud küldeni járőrt a körözött személy leellenőrzése céljából, továbbá ha ott találják, akkor vissza fogja hívni a r. törzsőrmestert, hogy az ellenőrzés sikeres volt, ha nem hívja, akkor sikertelen maradt. Mivel a r. őrnagy nem hívta vissza őt, ezért pár óra múlva a r. törzsőrmester visszahívta, aki közölte, hogy a körözött személyt nem találták a lakáson.

9) A BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője továbbította a Testület részére a panaszos 2012. január 3-án tett bejelentéséről készült jegyzőkönyvet.

A panaszos előadta, hogy 2008 tavaszán volt felesége közjegyzői szerződésben hitelátvállalással átruházta a saját tulajdonát képező személygépkocsit egy k.-i lakosnak. A férfi az átruházást követően egy vagy két részletet fizetett ki, azt követően a lízinget biztosító bank értesítette a panaszost, hogy nem fizetik a részleteket. A panaszos és volt felesége felvette a kapcsolatot a férfivel, próbáltak vele egyeztetni a részletek fizetését illetően. Miután az sikertelen maradt, 2009-ben feljelentést tettek ellene, azonban a büntetőeljárást 2010-ben megszüntették, mivel a bűnelkövetőt nem találták meg.

A panaszos 2011. december 28-án felhívta az elkövető mobiltelefonját, amit annak felesége vett fel, majd átadta a telefont férjének. A panaszos megkérdezte a férfitől, hogy hol van a gépkocsi, és hogyan kívánja a kb. 1.500.000 forintnyi adósságát rendezni. A férfi megadott egy másik mobiltelefonszámot, amin őt el lehet érni, és közölte, hogy majd beszéljék meg, hogy hol és hogyan adja meg a tartozást. A panaszos felhívta a megadott telefonszámot, amit azonban egy másik személy vett fel, aki közölte, hogy a panaszos téves számot hívott. Ezt követően a panaszos rögtön felhívta a S.-i Rendőrőrsöt és a K.-i Rendőrkapitányságot.

10) A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztályának vezetője összefoglaló jelentést készített a panaszolt rendőri intézkedés tekintetében, amely az alábbiakat tartalmazza.

2011. december 28-án 8 óra és 20 óra között egy r. őrnagy látott el ügyeleti szolgálatot a K.-i Rendőrkapitányság ügyeleti helyiségében. K. városban 2011. december 28-án 6 és 8 óra között két r. őrmester látott el járőrszolgálatot. 12 óra 25 perckor tett telefonos bejelentést a panaszos az ügyeletes tisztnek, miszerint feljelentett egy k.-i lakost, akinek a körözését is elrendelték tudomása szerint, és már két-három éve nem találják. Beszélt a körözött személlyel, aki K. városban tartózkodik a felesége lakásában (a pontos címet is közölte). A panaszos azt is elmondta, hogy S.-en eljárás folyt a férfi ellen és felfüggesztették a nyomozást.

Az ügyeletes tiszttel ezt követően felvette a kapcsolatot a BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes, aki elmondta, hogy információ merült fel a panaszos által

megjelölt körözött személy tartózkodási helyével kapcsolatban. Az ügyeletes tiszt ezt követően megállapította a körözött személy személyes adatait, és az országos körözési rendszerben ellenőrizte a körözés meglétét. A központi nyilvántartóból kinyomtatta a személy személyes adatait és fényképét, majd utasította a szolgálatban lévő két r. őrmester járőrt, hogy a megadott k.-i lakcímet ellenőrizzék le, és ha a férfit megtalálják, fogják el.

Az utasítást követően a járőrök megjelentek a megadott lakásnál. Többször becsengettek a lakásba, azonban senki sem nyitott ajtót. Ezt követően adatgyűjtést végeztek a lépcsőházban, és a 9 emeletes lakóépület alatt lévő szórakozóhelyen, mely eredményre nem vezetett. A járőrszolgálat az ellenőrzést követően jelentette az ügyelet felé, hogy az illetőt nem sikerült felkutatni.

A BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletesse visszahívta a K.-i Rendőrkapitányság ügyeletesét, aki közölte, hogy a körözött személyt az intézkedő járőrök sem a megadott lakcímen, sem a lakókörnyezetében nem találták meg. Mivel az eljáró szerv a nemleges rendőri intézkedésről nem kért írásos jelentést, ezért a K.-i Rendőrkapitányság ügyeletes tisztje az intézkedőket szóban számoltatta be és a Robotzsaru rendszerbe (küldésben priorált) rögzítette.

Az összefoglaló jelentés szerint az intézkedők részéről jogsértő cselekmény elkövetésének gyanúja nem nyert megállapítást.

11) A kérdéses napon 6 óra és 18 óra között járőrszolgálatot ellátó két r. őrmester együttes jelentésében előadta, hogy 12 óra 28 perckor telefonon keresztül érkezett bejelentés a K.-i Rendőrkapitányság ügyeletére, hogy egy körözött személy K. városban, egy megadott címen tartózkodik.

A járőrök a bejelentést követően az ügyeletes utasítására megjelentek az adott lakcímen. A lakásba több alkalommal becsengettek, de nem jött ki senki. Ezt követően a szomszéd lakás előterében takarító nőt megkérdezték, mit tud a körözött személy jelenlegi tartózkodási helyével kapcsolatban. A nő úgy nyilatkozott, hogy nem tudja, hol tartózkodik, illetve a lakcímen már évek óta nem lakik senki. Ezt követően adatgyűjtést hajtottak végre a környező szórakozóhelyen, egy sörözőben, de az nem vezetett eredményre. A történeteket a rendőrök jelentették a rendőrkapitányság ügyeletesének.

12) A K.-i Rendőrkapitányságon 2011. december 28-án ügyeletesi szolgálatot ellátó r. őrnagy jelentése az állásfoglalás II. rész 10) pontjában ismertetett összefoglaló jelentéshez képest az alábbi többlet információkat tartalmazza.

Amikor a panaszos 12 óra 28 perckor telefonon bejelentést tett arról, hogy a büntetőügyben körözött személy volt felesége k.-i lakásában tartózkodik, azt kérte, foganatosítsanak rendőri intézkedést, valamint tájékoztassák őt annak eredményéről. A r. őrnagy közölte a panaszossal,

hogy a rendőri intézkedés eredményességéről személyiségi jogok védelme miatt tájékoztatást a későbbiekben sem adhat, arról az elrendelő hatóság tájékoztatja.

A panaszosi bejelentést követően a BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletén dolgozó r. törzsőrmester felvette a kapcsolatot a r. őrnaggyal, segítségével megtudta a körözött személyi adatait, leellenőrizte a körözési rendszerben. Lakcímét és fényképét kinyomtatta, és a szolgálatos járőröknek átadta azzal az utasítással, hogy a lakcím ellenőrzésére, valamint a körözött személy fel nem találása esetén végezzenek adatgyűjtést a vélhető tartózkodási helyekre, a későbbi eredményes intézkedés érdekében. A járőrök leellenőrizték a lakcímet, illetve adatgyűjtést végeztek a környező lakóközösségekben, valamint üzletekben, és szórakozóhelyeken, de azok eredményre nem vezettek. Ezt követően telefonon ismételt megkereste a r. őrnagyot a BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletesét, akinek szóban azt a tájékoztatást adta, hogy a körözött személyt nem találták meg, és – mivel az eljáró szerv a nemleges rendőri intézkedésről írásos jelentést nem kért – az intézkedőket szóban számoltatta be.

13) A panaszos 2011. december 28-án 12 óra 25 perckor történt telefonos bejelentésével kapcsolatos 1 perc 51 másodperc terjedelmű hanganyag az alábbiakat tartalmazza.

A panaszos elmondja, hogy Budapestről telefonál, bejelentést szeretne tenni a rendőrkapitányságon arról, hogy feljelentettek egy név szerint megjelölt k.-i lakost, akinek – tudomása szerint – a körözését is elrendelték, mert nem találták meg két vagy három éve. A panaszos most sikeresen beszélt vele, és a felesége lakásában tartózkodik, K. városban. A panaszos közli a lakcímet is. A panaszos elmondja azt is, hogy most beszélt a S.-i Rendőrkapitánysággal, nem tudja, hogy ők már jelentkeztek-e vagy sem. Az ügyeletes közli, hogy még nem. A panaszos azt mondja, hogy azok is fognak jelentkezni.

A panaszos elmondja, hogy meg kellene nézni a rendszerben, hogy van-e körözés vagy nincs, mert külföldön tartózkodás valószínűsíthető, és ezért felfüggesztették a nyomozást. Állítólag Soroksáron egy nyomozó kiadta a körözést.

Az ügyeletes közli, hogy utána fognak nézni, és megköszöni a panaszos jelzését. A panaszos pedig megkérdezi, hogy milyen információt és hogyan kaphat arról, hogy mi történt, vagy hogy történt-e valami. A rendőr azt válaszolja, hogy információt nem adhat ki a panaszosnak. A panaszos visszakérdez, hogy akkor ő honnan fog bármit is megtudni. A rendőr válasza, hogy attól, aki elrendelte a körözést. A panaszos közbeveti, hogy az most irattárban van. A rendőr továbbra is azt mondja, hogy ő nem adhat információt.

III.

A panaszos részben egy folyamatban volt büntetőeljárás cselekményeit sérelmezte beadványában: a volt felesége által tett feljelentés nyomozó hatóság általi elutasítását, egy másik ügyben a nyomozás felfüggesztő döntését, illetve bűnügyi iratokból másolat

kiadásának megtagadását. Megjegyezte továbbá azt is, hogy a rendőrkapitányságra vitt meghatalmazásra azt mondták, hogy nem fogadható el. Ezekkel összefüggésben a Testület az alábbiakra hívja fel a panaszos figyelmét.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el. Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat.

A feljelentés elutasítása (az iratokból kitűnően helyesen: a nyomozás megszüntetése, illetve annak újbóli elrendelése), a nyomozás felfüggesztése büntetőeljárás kérdések, amelyeket és amelyekkel szembeni jogorvoslat kérdését (ideértve azt is, hogy ki jogosult panaszt tenni) a Be. szabályozza [Be. 174. §; 190-191. §; 188. §; jogorvoslat a nyomozás során: Be. 195-199. §], ezért az Rtv. idézett rendelkezései alapján a Testület azokban nem jogosult érdemi vizsgálatot folytatni.

A Testület továbbá tájékoztatja a panaszost arról is, hogy azt a kérdést, hogy a büntetőeljárás különféle alanyai – jelen esetben magánszemély résztvevője – milyen feltételekkel lehetnek az eljárás alanyává, milyen esetekben kerülnek abba a helyzetbe, hogy gyakorolhatják eljárás jogaikat és teljesíthetik kötelezettségeiket, végezhetnek eljárási cselekményeket: a büntetőeljárás alanyainak jogképessége és cselekvőképessége dönti el. A büntetőeljárás résztvevőinek konkrét jogképességét a Be. V. fejezete szabályozza részletesen. Ez azért fontos, mert amennyiben a panaszos (volt feleségével ellentétben) nem minősül a Be. szerint a büntetőeljárásban részt vevő személynek, úgy sem a nyomozás iratainak megismeréséhez, sem pedig a bűnügyi iratokból másolat kéréséhez nincs joga. A nyomozás iratainak megismerésére vonatkozó, illetve a büntetőeljárás során keletkezett iratokról való másolat készítésének szabályait a Be. 193-194. §-a, illetve 70/B. §-a tartalmazza.

A panaszbeadványban hivatkozott meghatalmazás tekintetében továbbá a képviselőkre vonatkozó, a Be. 56-57. §-aiban szabályozott rendelkezések irányadóak.

Az Rtv. fentebb idézett rendelkezése alapján a Testület a felsorolt büntetőeljárás kérdésekben nem jogosult érdemi vizsgálatot folytatni.

IV.

Jelen panaszügy alapjául szolgáló esetben a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság épületében a panaszost fogadó rendőr intézkedését és hangnemét, illetve a BRFK XX. és

XXIII. Kerületi Rendőrkapitányságra tett telefonos bejelentés alapján a rendőrség segítségnyújtásának elmulasztását is sérelmezte a panaszos.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak – a rendőri intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz, valamint 54. §-ának (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság épületében 2011. december 28-án történt rendőri intézkedést vizsgálta.

A panaszos állítása szerint a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságon – ahova be sem léptették – a nyomozó hatóság egyik határozatával összefüggésben akart felvilágosítást kérni, és a gazdaságvédelmi alosztályvezetővel tudott beszélni, de a kért iratokhoz nem tudott hozzájutni, ráadásul minősíthetetlenül beszélt vele a rendőr.

a) Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőr felvilágosítás-adási kötelezettsége a rendőrség alapfunkciója, és az állampolgárok szubjektív biztonságérzete szempontjából fontos: az állampolgár joggal bízhat abban, hogy a rendőr a feladatkörébe tartozó ügyben tőle felvilágosítást kaphat.

Jelen esetben a panaszos büntetőeljárással összefüggésben kért felvilágosítást (tájékoztatást). A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszosnak – akinek a rendőrkapitányság épületében tartózkodását az arra szolgáló nyilvántartásban (2011. december 28-án 14 óra 13 perc és 14 óra 32 perc közötti időintervallumra) dokumentálták is – az ügy előadójának távolléte miatt az alosztályvezető adott felvilágosítást. Az alosztályvezető a panaszos által átadott nyomozást megszünetelő határozat alapján megállapította, hogy a panaszos az adott büntetőeljárásban nem jogalany, és arról a neki feltett kérdésekből is meggyőződött. Közölte ezért a panaszossal, hogy a hatályos Be. szerint – mivel nincs büntetőeljárási érintettsége – a kért iratból másolatot sem kaphat, illetve felvilágosítással sem szolgálhat. Egyébiránt pedig közölte, hogy a feljelentő (tehát panaszos volt felesége) és a sértett panasszal élhet a bemutatott határozattal szemben.

A rendelkezésre álló bizonyíték alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos részére adott felvilágosítás – figyelemmel jelen állásfoglalás III. részében részletezettekre – tartalmilag megfelelő volt. **Ez alapján az intézkedő rendőr az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettségének eleget tett, azzal a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.**

b) A Testület a panasz azon részével összefüggésben, hogy a rendőr minősíthetetlenül beszélt a panaszossal, idézi az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatát, amely szerint a

rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményeknek is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A gazdaságvédelmi alosztályvezetőnek a panaszolt rendőri intézkedés napján (azaz mielőtt a rendőrkapitányság tudomást szerzett a panaszos panasztételéről) készített feljegyzése szerint éppen a panaszos volt az, aki a többszöri, részletes tájékoztatás ellenére sem kívánta megérteni az elmondottakat, és számonkérő, kioktató hangnemben beszélt a rendőrrel.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az intézkedő rendőr hangnemének megfelelősége, s így az Rtv. idézett rendelkezésének megtartása tekintetében, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem volt megállapítható.

2) A Testület vizsgálta azt is érdemben, hogy a BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság a panaszos telefonos bejelentése alapján megfelelően intézkedett-e.

Az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdése meghatározza, hogy a rendőrség feladata – többek között – a közbiztonság és a közrend védelme. Az 1. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében a rendőrség az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési [...] feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését.

A rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A rendőr intézkedési kötelezettségével összefüggésben az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést

kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a panaszos telefonos bejelentést tett arról, miszerint egy, a volt felesége által tett feljelentés alapján folyamatban levő büntetőeljárásban a bűnelkövető kilétéről és annak k.-i tartózkodási helyéről tudomással bír. A panaszos azt is közölte, hogy az elkövetővel szemben – tudomása szerint – körözést is kiadtak.

A panaszos telefonos bejelentése alapján a rendőrség a közrend, közbiztonság védelme érdekében jogosult és egyben köteles is volt intézkedni. Az ügyeletes közölte a panaszossal, hogy nem tudja megadni a K.-i Rendőrkapitányság telefonszámát, mivel csak belső telefonszámokkal (ún. BM számokkal) rendelkeznek, amit azonban a panaszos nem tud hívni. Az ügyeletes ugyanakkor elkérte a bűnelkövető adatait, és megállapította, hogy valóban adtak ki körözést a személlyel szemben. A BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság, illetve a K.-i Rendőrkapitányság dokumentumai egybevágóan abban a tekintetben, hogy az előbbi rendőrkapitányság ügyeletesé felvette a kapcsolatot az utóbbi ügyeletesével. Közölte a K.-i Rendőrkapitányság ügyeletesével – aki nem találta a körözési nyilvántartóban az illetőt –, hogy valóban körözést adtak ki ellene. Ez alapján pedig a K.-i Rendőrkapitányság ügyeletesé utasította a járőröket arra, hogy a megadott lakcímen jelenjenek meg, amennyiben a körözött személyt ott találják, fogják el, amennyiben nem vezet eredményre, végezzenek a lakóköznyezetben adatgyűjtést. A járőrök a kapott utasításnak megfelelően jártak el, ám a körözött személyt felkutatni nem tudták, adatgyűjtést ugyanakkor végeztek.

A Testület megítélése szerint a megjelölt adatok megfelelő alapot nyújtottak az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettségre. A Testület továbbá megállapította, hogy mind a BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság, mind pedig a K.-i Rendőrkapitányság eleget tett az intézkedési kötelezettségnek, mulasztás a rendőröket nem terheli, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság rendőre megfelelő felvilágosítást adott, ami miatt jogsérelem nem történt. A tanúsított hangnem tekintetében – az ellentmondó bizonyítékok miatt – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért tekintetben a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem állapítható meg.

A BRFK XX. és XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság, valamint a K.-i Rendőrkapitányság rendőrei a tőlük elvárható módon eleget tettek intézkedési kötelezettségüknek, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem érte sérelem.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a Testületnek a panaszt az intézkedést fogantatosító szerv vezetőjéhez kellene áttennie; azonban az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, ezért a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2012. május 23.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZÜLET